

EDUKACYJNA ANALIZA TRANSAKCYJNA

NR 12/2023

EDUCATIONAL TRANSACTIONAL ANALYSIS

NO 12/2023

Pismo Zespołu Badawczego Edukacyjnej Analizy Transakcyjnej
Katedra Badań nad Edukacją
Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie

Lista recenzentów:
dr hab. Adam SOLAK
dr hab. Agnieszka IWANICKA
dr hab. Dorota SIEMIENIECKA
dr hab. Łukasz BAKA
dr hab. Marek SIWICKI
dr hab. Martin KALEJA
dr hab. Natalia SEJKO
dr Sylwia GALANCIK

Redaktor naczelny: dr Zbigniew WIECZOREK

Zastępca redaktora naczelnego: dr hab. Edyta WIDAWSKA, prof. UŚ

Redaktor honorowy: prof. dr hab. Jarosław JAGIEŁA

Sekretarz redakcji: dr Adrianna SARNAT-CIASTKO

Zespół redakcyjny:
dr Dorota GĘBUŚ, dr Zbigniew ŁĘSKI, dr Anna PIERZCHAŁA, dr Adrianna SARNAT-CIASTKO,
dr hab. Edyta WIDAWSKA, dr Zbigniew WIECZOREK, mgr Agnieszka WOŚ-SZYMANOWSKA

Redaktor statystyczny: dr Jarosław KOWALSKI

Redaktorzy językowi:
dr Krystyna ŁĘSKA-CHABROWSKA,
mgr Ewa HABERKO

Rada Naukowa:
Prof. PaedDr. Ján DANEK, CSc. (Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, Słowacja)
Prof. Dr. Bernd-Joachim ERTELT (Universität Mannheim, Niemcy)
Prof. Richard ERSKINE (Universidad de Deusto, Bilbao, Hiszpania)
prof. zw. dr hab. Stanisław GAŁKOWSKI (Akademia Ignatianum w Krakowie, Polska)
prof. zw. dr hab. Lidia GRZESIUK (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Polska)
prof. PaedDr. Miroslava BARTOŇOVÁ, Ph.D. (Univerzita Karlova, Praga, Czechy)
prof. PhDr. Pavel MÜHLPACHR, Ph.D. (Slezská univerzita v Opavě, Czechy)
dr hab. Dorota PANKOWSKA, prof. UMCS
prof. dr hab. Iurij PELEKH (Rówieński Państwowy Uniwersytet Humanistyczny, Ukraina)
Doc. PhDr. Alena PETROVÁ, Ph.D. (Univerzita Palackého, Olomuniec, Czechy)
Doc. PhDr. Irena PLEVOVÁ, Ph.D. (Univerzita Palackého, Olomuniec, Czechy)
prof. zw. dr hab. Krzysztof RUBACHA (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Polska)
prof. dr Zoroslav SPEVÁK (Uniwersytet w Nowym Sadzie, Serbia)
ks. dr Antoni TOMKIEWICZ (Katolicki Uniwersytet Lubelski, Polska)
prof. dr Adnan TUFEKČIĆ (Univerzitet u Tuzli, Bośnia i Hercegowina)
prof. zw. dr hab. Adam A. ZYCH (Dolnośląska Szkoła Wyższa we Wrocławiu, Polska)

UNIwersytet JANA DŁUGOSZA W CZĘSTOCHOWIE

JAN DŁUGOSZ UNIVERSITY IN CZESTOCHOWA

EDUKACYJNA ANALIZA TRANSAKCYJNA

NR 12

EDUCATIONAL TRANSACTIONAL ANALYSIS

NO 12

Częstochowa 2023

Redaktor naczelna wydawnictwa
Paulina PIASECKA-FLORCZYK

Korekta
Piotr GOSPODAREK (język polski)

Redakcja techniczna
Piotr GOSPODAREK

Projekt graficzny okładki
Adrianna SARNAT-CIASTKO

Artykuły zawarte w czasopiśmie recenzowane są anonimowo

Podstawową wersją periodyku jest publikacja książkowa

Czasopismo w wersji elektronicznej opublikowane jest na stronie:
<https://czasopisma.ujd.edu.pl/index.php/EAT>

Czasopismo jest indeksowane w bazach danych Index Copernicus, Bazhum, CEEOL,
ERIH PLUS, CEJSH, CEON, EuroPub, PBN, POL-index

© Copyright by Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie
Częstochowa 2023

ISSN 2299-7466
eISSN 2658-1825

Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Jana Długosza w Częstochowie
42-200 Częstochowa, al. Armii Krajowej 36A
e-mail: wydawnictwo@ujd.edu.pl

SPIS TREŚCI

TABLE OF CONTENTS

Od redakcji	9
Editorial	11
TRANSACTIONAL ANALYSIS IN EDUCATION	
ANALIZA TRANSAKCYJNA W EDUKACJI	
Tony WHITE	
The empty chair and its use in psychotherapy	15
Technika pustego krzesła i jego użycie w psychoterapii (Streszczenie)	29
Piotr PRZYBYLSKI, Lidia CIERPIAŁKOWSKA, Dominika RUSNAK	
Personality disorders and the ego states – the mediating role of the ability to mentalize	31
Zaburzenia osobowości a stany Ja – mediująca rola zdolności do mentalizacji (Streszczenie)	51
Jarosław JAGIEŁA	
Student Personality Adaptations, part I	53
Uczniowskie adaptacje osobowości, cz. I (Streszczenie)	74
Weronika KARAŚ	
Sexual awareness and time structuring in the light of transactional analysis. Research report	75
Świadomość seksualna a strukturalizacja czasu rozumiana zgodnie z założeniami analizy transakcyjnej. Raport z badań (Streszczenie)	86
Zbigniew ŁĘSKI	
Human–Computer Interaction in the Era of Advanced Artificial Intelligence Language Models	87
Modele językowe sztucznej inteligencji w relacjach komputer–człowiek z perspektywy analizy transakcyjnej (Streszczenie)	101
Jacek SZEDEL, Bożena WIECZOREK	
Estimating Ego States: The Machine Learning Perspective	103
Estymacja stanów ego: perspektywa uczenia maszynowego (Streszczenie)	119

Dagmara SZYMAŃSKA

The Impact of Embrace Therapy® in the Light of Transactional Analysis on the Closure of Needs ("Strokes") of the Inner Child, Changing the Perspective of Assessing the Situation and Releasing Difficult Emotions	121
Wpływ Embrace Therapy® w ujęciu analizy transakcyjnej na domknięcie potrzeb („głasków”) wewnętrznego dziecka, zmianę perspektywy oceny sytuacji i uwolnienie trudnych emocji (Streszczenie)	148

RESEARCH REPORTS

RAPORTY Z BADAŃ

Katarzyna NOWAK

Existential attitudes of academic youth in a post-pandemic digital society	151
Postawy egzystencjalne młodzieży akademickiej w postpandemicznym społeczeństwie cyfrowym (Streszczenie)	168

Eunika BARON-POLAŃCZYK

Impact of ICT – chaos and information “confusion” in the view of students and teachers	169
Skutki oddziaływania ICT – chaos i „zagubienie” informacyjne w opinii uczniów i nauczycieli (Streszczenie)	185

Natalia PENDZIAŁEK

The experience of online grooming in the perspective of “digital natives”	187
Doświadczenie groomingu w perspektywie „cyfrowych tubylców” (Streszczenie)	202

Anna KROPIEWNICKA-MIELKO

Multicultural school. Students’ identity and value system	203
Szkoła wielokulturowa. Tożsamość i system wartości uczniów (Streszczenie)	218

Izabela MIKOŁAJEWSKA, Agata MIKOŁAJEWSKA-FURMANEK

(Non) aggressive, (non) violent computer games – definitional challenges	219
(Nie)agresywne, (nie)brutalne gry komputerowe – wyzwania definicyjne (Streszczenie)	231

Monika CZYŻEWSKA, Ewa DUDA, Magda LEJZEROWICZ,

Anna PERKOWSKA-KLEJMAN, Adrianna SARNAT-CIASTKO, Edyta ZAWADZKA

Tutoring: meanings attributed to the term by tutors. An analysis of the semantic field	233
Tutoring: znaczenia nadawane pojęciu przez tutorów. Analiza pola semantycznego (Streszczenie)	245

Dorota SIEMIENIECKA

Bunker/shelter as a Situated Learning Space: An Example of a Life Protection Experiment in Threatening	247
Bunkier/schron jako miejsce uczenia się sytuacyjnego na przykładzie eksperymentu ochrony życia w warunkach zagrożenia (Streszczenie)	264

ON THE BORDER

NA POGRANICZU DZIEDZIN

Iwona SKRZYPCZYK-GAŁKOWSKA

Adjusting the conditions and the form of the eighth-grader Polish language exam to students with the spectrum of autism	267
Dostosowanie warunków i form egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego dla ucznia w spektrum autyzmu (Streszczenie)	284

Wioletta SOŁTYSIAK

The idea of universal design in the educational process at University. "Universal design as a space of equal opportunities and accessibility for people with disabilities"	285
Idea projektowania uniwersalnego w procesie edukacyjnym na uniwersytecie. „Projektowanie uniwersalne przestrzeni równych szans i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami” (Streszczenie)	293

REVIEWS

RECENZJE

Olena BOCHAROVA

[rec.] Iveta Kovalčíková, Joanna Miecznik-Warda (2022). <i>Szybkość motoryczna i szybkość umysłowa jako wyznaczniki szkolnych osiągnięć ucznia</i> . Kraków: Wydawnictwo Petrus, ss. 220	297
--	-----

Beata KARPIŃSKA-MUSIAŁ

[rec.] Marta Mamet-Michalkiewicz (red.) (2022). <i>Nauczyciele – nauczycielom. Przestrzenie edukacji</i> . Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, ss. 140	303
--	-----

Zbigniew WIECZOREK

[rec.] Sari van Poelje, Anne de Graaf (red.) (2021). <i>New Theory and Practice of Transactional Analysis in Organizations: On the Edge</i> (1st ed.). London – New York: Routledge Taylor & Francis Group, ss. 202	311
---	-----

Jarosław JAGIEŁA

[rec.] Monika Dawid-Sawicka, Elżbieta Stelmach (2023). <i>13 wzorców dobrej komunikacji i relacji. Analiza transakcyjna w praktyce</i> . Warszawa: Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., ss. 226	315
--	-----

Od redakcji

Z dużą radością oddajemy w Państwa ręce kolejny, dwunasty już numer rocznika „Edukacyjna Analiza Transakcyjna”. Na wstępie warto podkreślić, że nasze Czasopismo zostało docenione przez recenzentów i po raz kolejny zakwalifikowane do ministerialnego programu Rozwój Czasopism Naukowych. Dzięki uzyskanemu wsparciu ten i kolejne numery będą publikowane praktycznie w całości w języku angielskim – utrzymujemy w ten sposób działania zwiększające umiędzynarodowienie Periodyku. Mamy nadzieję, że pomoże to w promocji Czasopisma wśród Czytelników oraz Autorów spoza granic Polski. Stale także poszerzany jest skład Rady Naukowej i grono Recenzentów. W ostatnim czasie oba te grona zostały zasilone przez szanowanych naukowców zarówno z ośrodków naukowych w naszym kraju jak i zza granicy. Podobnie jak w poprzednich numerach, również i w tym artykuły przedstawione zostały w trzech dużych działach.

Pierwszy dział to analiza transakcyjna w edukacji. Zawiera siedem artykułów, z których cztery dotyczą relacji z klientem, specyficznych form pracy terapeutycznej czy specyficznych problemów z perspektywy analizy transakcyjnej. Pojawia się tu analiza techniki pustego krzesła, problematyka zaburzeń osobowości, adaptacji osobowości czy świadomości seksualnej. Trzy pozostałe artykuły w tym dziale opisują analizę transakcyjną z perspektywy wykorzystania nowych technologii, takich jak uczenie maszynowe, sztuczna inteligencja czy biofeedback.

Kolejny dział zawiera raporty z badań, które dostarczają ciekawych informacji zarówno teoretykom, jak i praktykom analizy transakcyjnej. Przedstawione raporty dotyczą wykorzystania tutoringu, problematyki nowych technologii i ich negatywnych skutków. Poruszone są problemy egzystencjalne młodzieży, w tym dotyczące sytuacji wielokulturowości. Dział zamyka opis eksperymentu wykorzystującego uczenie sytuacyjne. W numerze nie zabrakło również recenzji – te jak zwykle prezentowane są w języku polskim.

Zapraszamy zatem Państwa do lektury. Mamy nadzieję, że oddawane do Państwa rąk Czasopismo dostarczy nowych informacji, a także stanie się źródłem inspiracji zarówno w pracy naukowej, jak i w działalności praktycznej. Tradycyjnie, kończąc, zapraszamy Państwa również do zgłaszania swoich tekstów do kolejnego numeru „Edukacyjnej Analizy Transakcyjnej”.

Redakcja

Editorial

With great joy, we present another, already twelfth issue of the “Educational Transactional Analysis” annual journal. At the beginning, it is worth emphasizing that our Journal has been appreciated by reviewers and once again qualified for the ministerial program of Scientific Journals Development.

Thanks to the support received, this and subsequent issues will be practically entirely published in English – thus maintaining actions to increase the internationalization of the Journal. We hope this will help promote the Journal among readers and authors beyond the borders of Poland. The composition of the Scientific Board and the circle of Reviewers are also constantly expanding. Recently, both of these groups have been supplemented by distinguished scientists from scientific centers both in our country and abroad. As in previous issues, articles in this issue are presented in three main sections.

The first section is transactional analysis in education. It contains seven articles, four of which concern client relationships, specific forms of therapeutic work, or specific problems from the perspective of transactional analysis. Here, the analysis of the empty chair technique, personality disorder issues, personality adaptation, and sexual awareness are discussed. The remaining three articles in this section describe transactional analysis from the perspective of the use of new technologies such as machine learning, artificial intelligence, or biofeedback.

The next section contains research reports that provide interesting information for both theorists and practitioners of transactional analysis. The presented reports concern the use of tutoring, the issues of new technologies and their negative effects. Existential problems of youth, including those related to multicultural situations, are addressed. The section concludes with a description of an experiment using situated learning. The issue also includes reviews which are traditionally presented in Polish.

We therefore invite you to read. We hope that the journal, placed in your hands, will provide new information and become a source of inspiration both in scientific work and in practical activities. Traditionally, in conclusion, we invite you to submit your texts for the next issue of “Educational Transactional Analysis”.

The Editorial Team